

บทที่ ๑

สถานการณ์และความเสี่ยงจากภัยพิบัติ

๑.๑ สถานการณ์

สถานการณ์สาธารณภัยหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติในปัจจุบัน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา พบว่า ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นมีความถี่และความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ทั้งอัคคีภัย อุทกภัย พายุฤดูร้อน และภัยแล้ง เป็นต้น โดยมีปัจจัยหลักมาจากการกระทำของมนุษย์ เช่น การตัดไม้ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างฟุ่มเฟือย การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ล้วนเป็นสาเหตุที่ทำให้โลกมีการเปลี่ยนแปลงจนเข้าสู่ภาวะโลกร้อนที่รุนแรงและรวดเร็วขึ้น การเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิโลกมีผลต่อระบบนิเวศ ทำให้สภาพอากาศแปรปรวน ร้อนจัด ซึ่งในเขตพื้นที่ตำบลพะเนามีลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปลักษณะเป็นพื้นที่ราบบริเวณกว้างออกไปทางทิศตะวันตก ของอำเภอเมืองนครราชสีมา ลักษณะอากาศโดยทั่วไป อยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดผ่านประจำปี มี ๓ ฤดู คือ ฤดูหนาว ฤดูฝน ฤดูร้อน ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำไร่ ทำนา ทำสวน และเลี้ยงสัตว์ จากลักษณะดังกล่าวทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลพะเนามีความเสี่ยงเกิดสาธารณภัยได้ง่าย โดยเฉพาะอัคคีภัย ไฟป่า ภัยแล้ง วาตภัย อุทกภัยและภัยหนาว

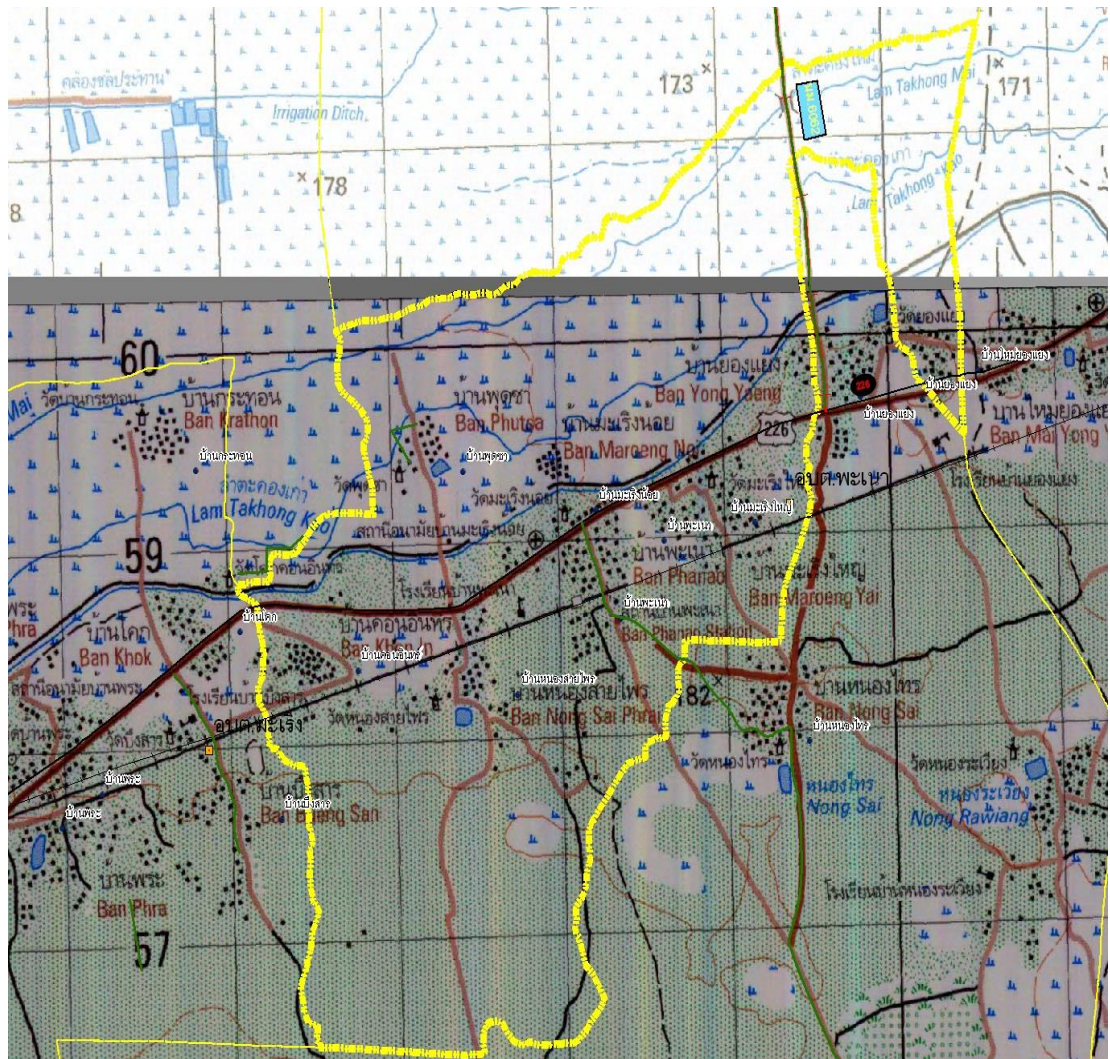
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผน

แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้พัฒนา มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้สอดคล้องกับสถานการณ์อยู่เสมอและเพื่อเป็นเครื่องมือที่จะช่วยในการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินสามารถดำเนินไปได้อย่างมีระบบ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- ๑.๒.๑ เพื่อเตรียมการต่าง ๆ ที่จำเป็น ให้สามารถเผชิญภัยพิบัติต่างๆตั้งแต่ยามปกติ
- ๑.๒.๒ เพื่อให้การปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นไปอย่างมีระบบไม่สับสนส่งผลกระทบต่อ การลดอันตรายและความสูญเสียให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด
- ๑.๒.๓ เพื่อวางระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้สอดคล้องกับสถานการณ์อยู่เสมอ
- ๑.๒.๔ เพื่อรักษาชีวิตและทรัพย์สินของราชการและประชาชน
- ๑.๒.๕ เพื่อระงับภัยที่เกิดขึ้นให้ยุติลงโดยเร็ว
- ๑.๒.๖ เพื่อรักษาขวัญ กำลังใจ และความเป็นระเบียบ ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และประชาชนให้ คงไว้ระหว่างที่ภัยยังปรากฏอยู่
- ๑.๒.๗ เพื่อให้ความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ขั้นต้นแก่ประชาชนที่ประสบภัยอย่างรวดเร็วต่อเนื่องและมี ประสิทธิภาพ
- ๑.๒.๘ เพื่อให้การบรรเทาอันตรายอันเกิดต่อเนื่องมาจากภัยที่เกิดขึ้นแก่ทั้งรัฐและประชาชน
- ๑.๒.๙ เพื่อให้ประชาชนที่ประสบภัยได้รับการช่วยเหลือฟื้นฟูอย่างทั่วถึงและทันเวลา
- ๑.๒.๑๐ เพื่อให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือ การฟื้นฟูบูรณะของประชาชนผู้ประสบภัยให้สามารถดำรงชีวิต กลับสู่สภาพปกติโดยเร็ว

๑.๓ แผนที่องค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา

- พื้นที่ความรับผิดชอบ
- พื้นที่เศรษฐกิจและพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม
- พื้นที่เสี่ยงภัย (แสดงสัญลักษณ์ ความเสี่ยงภัยประเภทต่างๆ)
- พื้นที่ปลอดภัย (พื้นที่รองรับอพยพ หรือพื้นที่พักคอยรอการอพยพ)

บทที่ ๒

ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา

๒.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ทำเลที่ตั้งตำบล ตำบลพะเนา เป็น ๑ ใน ๒๖ ตำบล ในเขตอำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา มีอาณาเขตพื้นที่ อยู่ติดกับท้องถื่นใกล้เคียง ๔ ส่วน คือ ตำบลบ้านโพธิ์, ตำบลพระพุทธร, ตำบลมะเร็ง และตำบลหนองระเวียง

ทิศเหนือ	จรด	คือตำบลบ้านโพธิ์
ทิศตะวันออก	จรด	ตำบลพระพุทธร
ทิศตะวันตก	จรด	ตำบลมะเร็ง
ทิศใต้	จรด	ตำบลหนองระเวียง

โดยตำบลพะเนา อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ไปทางทิศตะวันออก เป็นระยะทางประมาณ ๑๐ กิโลเมตร

๒.๒ ประชากร

จำนวนประชากรและความหนาแน่นประชากร จากข้อมูลของสำนักทะเบียนราษฎร์ของอำเภอเมืองนครราชสีมา ณ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ประชากรของตำบลพะเนา มีจำนวนทั้งสิ้น ๕,๐๙๔ คน จำแนกเป็นชาย ๒,๔๕๑ คนและหญิง ๒,๖๔๓ คน และมีจำนวนครัวเรือน ทั้งสิ้น ๑,๖๕๙ ครัวเรือน ซึ่งจะดูได้จากตารางเปรียบเทียบ (ปี พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๕๘ เป็นข้อมูล ณ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๘)

ตารางแสดงจำนวนประชากร ปี ๒๕๕๙

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ปี ๒๕๕๙			
		ครัวเรือน	ชาย	หญิง	รวม
๑	มะเร็งน้อย	๖๑	๗๖	๙๓	๑๖๙
๒	พุฒา	๑๗๒	๓๑๘	๓๔๓	๖๖๑
๓	หนองสายไพร	๑๙๔	๓๐๙	๓๒๑	๖๓๐
๔	คอนอินทร์	๒๒๙	๔๑๖	๔๗๐	๘๘๖
๕	พะเนา	๘๕	๑๒๙	๑๓๗	๒๖๖
๖	พะเนา	๒๙๐	๓๑๔	๓๕๒	๖๖๖
๗	มะเร็งใหญ่	๑๘๗	๓๘๖	๔๒๙	๘๑๕
๘	ยองแยง	๑๔๘	๒๗๑	๒๖๐	๕๓๑
๙	ใหม่ยองแยง	๑๔๐	๒๓๒	๒๓๘	๔๗๐
รวม		๑,๕๐๖	๒,๔๕๑	๒,๖๔๓	๕,๐๙๔

๒.๓ ลักษณะการประกอบอาชีพ

ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา มีอาชีพหลักคือ ทำเกษตรกรรม ปศุสัตว์ รับราชการ/บริษัทเอกชนและทำงานในโรงงานเขตอุตสาหกรรมสุรนารี

๒.๔ ข้อมูล ปัจจัย ภูมิประเทศ สภาพทางสังคม สิ่งแวดล้อมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงภัย

สถานการณ์ ลักษณะพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา โดยทั่วไปลักษณะเป็นพื้นที่ราบบริเวณกว้างออกไปทางทิศตะวันตก ของอำเภอเมืองนครราชสีมา ลักษณะอากาศโดยทั่วไป อยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดผ่านประจำปี มี 3 ฤดู คือ ฤดูหนาว ฤดูฝน ฤดูร้อน จากลักษณะดังกล่าวทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลพะเนามีความเสี่ยงเกิดสาธารณภัยได้ง่าย โดยเฉพาะอัคคีภัย ไฟป่า ภัยแล้ง วาตภัย อุทกภัยและภัยหนาว

๒.๕ สถิติการเกิดภัย

๒.๕.๑ อุทกภัย/โคลนถล่ม

วัน เดือน ปี ที่เกิดภัย	สาเหตุการเกิด ภัย	พื้นที่ประสบ ภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	จำนวน ครัวเรือน ที่ประสบภัย	เสียชีวิต (คน)	สูญหาย (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่า ความ เสียหาย (บาท)
๒๕๕๕	อุทกภัย	๑-๙	๖๑	-	-	-	-

๒.๕.๒ วาตภัย

วัน เดือน ปี ที่เกิดภัย	สาเหตุการเกิด ภัย	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	จำนวนบ้านเรือน เสียหายทั้งหลัง (หลัง)	จำนวนบ้านเรือน เสียหายบางส่วน (หลัง)	มูลค่าความ เสียหาย (บาท)
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

๒.๕.๓ ภัยแล้ง

วัน เดือน ปี ที่เกิดภัย	สาเหตุการ เกิดภัย	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	จำนวนครัวเรือนที่ ประสบภัย	พื้นที่การเกษตรเสียหาย (ไร่)	จำนวนสัตว์ ที่รับผลกระทบ (ตัว)
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

๒.๕.๔ อัคคีภัย

วัน เดือน ปี ที่เกิดภัย	สาเหตุการเกิด ภัย	พื้นที่ประสบ ภัย (หมู่ที่/ ชุมชน)	จำนวนครัวเรือนที่ ประสบภัย	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่า ความเสียหาย (บาท)
๑๙ เม.ย.๕๘	-จากการจุด ขยะ -การจุดไฟเผา หญ้า	บ้านมะเรียง ใหญ่ หมู่ที่ ๗	๑ ครัวเรือน	-	-	๒๐๐,๐๐๐

	-ลมพายุ					
--	---------	--	--	--	--	--

๒.๖ พื้นที่เสี่ยงภัย

ที่	หมู่บ้าน/ ชุมชน	ลักษณะทางกายภาพ	ประเภทภัยที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง/คาดว่าจะเกิดขึ้น
-	-	-	-

๒.๗ การวิเคราะห์ความเสี่ยงภัยในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา

จากข้อมูลสำคัญดังกล่าวเบื้องต้น ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา มีความเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย ดังนี้ (เรียงจากความเสี่ยงภัยมากไปหาน้อยตามลำดับ)

ลำดับที่	ประเภทของภัย	ลักษณะของการเกิดภัย
๑	วาตภัย	เกิดพายุฤดูร้อนตามฤดูกาล ลมพัดบ้านเรือนและสิ่งปลูกสร้างเสียหาย
๒	ภัยแล้ง	น้ำในลำตะคลองใหม่และลำตะคลองเก่ามีปริมาณน้อย ฝนทิ้งช่วง ประชาชนขาดแคลนน้ำอุปโภค/บริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร
๓	อัคคีภัย/ไฟฟ้า	ฤดูแล้งต้นไม้ต้นหญ้าและตอซังข้าว เป็นเชื้อเพลิง อย่างดีทำให้เกิดไฟไหม้ได้ง่าย
๔	อุทกภัย	เกิดจากน้ำไหลหลาก ดินโคลนถล่ม

จากความเสี่ยงต่อภัยพิบัติ ดังกล่าวข้างต้น ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา จึงจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา พ.ศ. ๒๕๕๙ ขึ้น เพื่อป้องกันการสูญเสียชีวิต/ทรัพย์สินและบรรเทาความเดือดร้อนให้กับผู้ประสบภัย

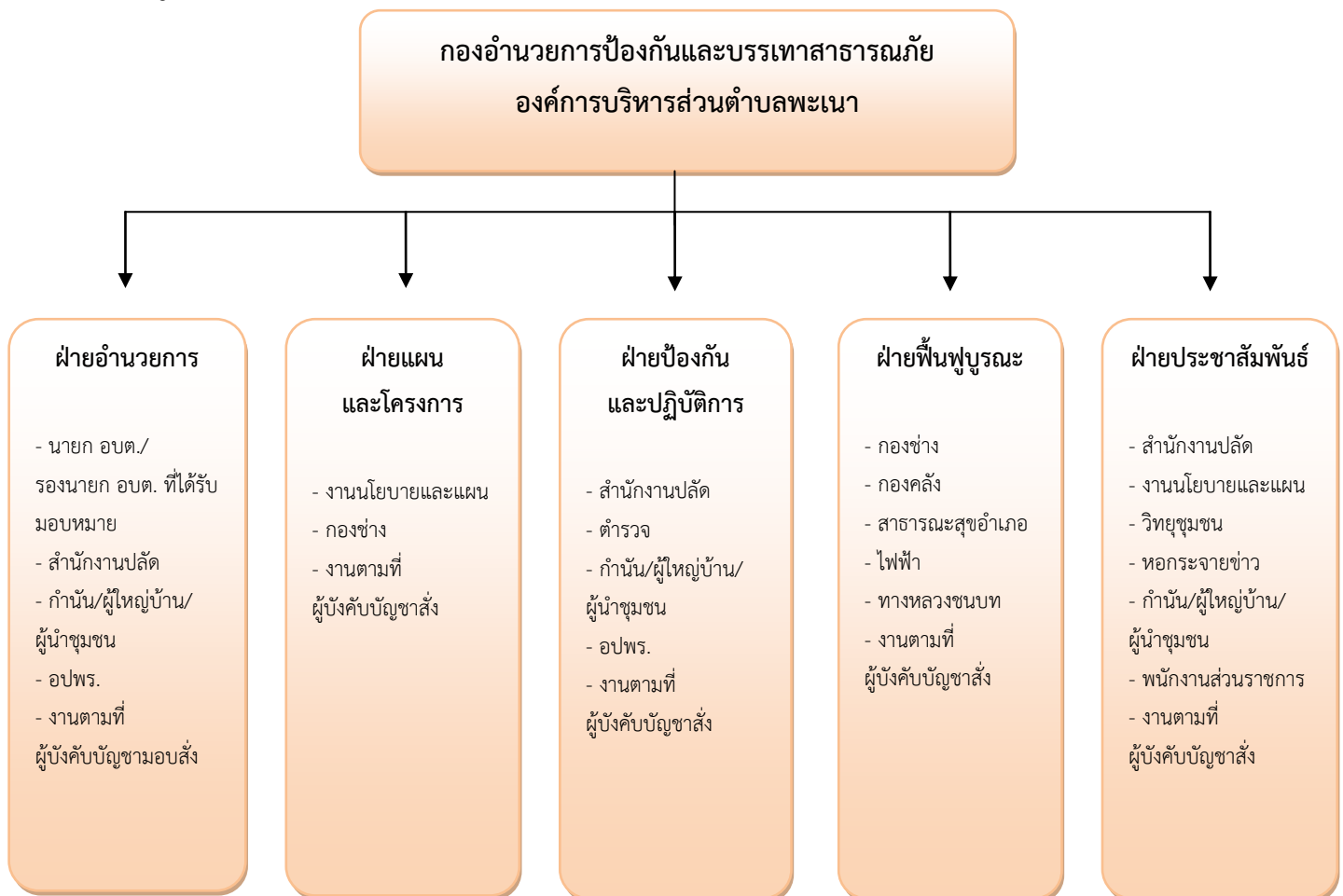
บทที่ ๓

องค์กรปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่

๓.๑ องค์กรปฏิบัติ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา เป็นองค์กรหลักในการบริหารจัดการสาธารณภัยในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ มีภารกิจในการอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงควบคุมการปฏิบัติงาน ประสานการปฏิบัติกับภาคเอกชนและส่วนราชการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานของผู้อำนวยการท้องถิ่น และให้มีที่ทำการ โดยให้ใช้ที่ทำการสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา เป็นสำนักงานของผู้อำนวยการฯ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา เป็นผู้อำนวยการ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และภาคเอกชนในพื้นที่ร่วมปฏิบัติงานในกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา เป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นในพื้นที่ โดยเชื่อมโยงการบังคับบัญชาและการปฏิบัติกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกระดับ

แผนภูมิ : องค์กรปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๑) ฝ่ายอำนวยการ ทำหน้าที่ อำนวยการ ควบคุม กำกับดูแล ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และวางระบบการติดต่อสื่อสารในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระหว่างกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกระดับและฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

(๑) ฝ่ายแผนงานและโครงการ ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานการวางแผนการป้องกันฯ การพัฒนาวางแผน การพัฒนาเกี่ยวกับการป้องกันฯ ในทุกขั้นตอน งานติดตามประเมินผลการฝึกซ้อมแผนฯ งานการจัดฝึกอบรมต่างๆ และงานการจัดโครงการเกี่ยวกับการป้องกันฯ

(๒) ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ ทำหน้าที่ติดตามสถานการณ์ รวบรวมข้อมูล ประเมินสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น วางมาตรการต่างๆ ในการป้องกันภัยมิให้ภัยเกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นแล้วให้ได้รับความเสียหายน้อยที่สุด จัดระเบียบแจ้งเตือนภัย การช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัย งานการข่าว การรักษาความปลอดภัย และการปฏิบัติการจิตวิทยา

(๓) ฝ่ายฟื้นฟูบูรณะ ทำหน้าที่สำรวจความเสียหาย และความต้องการด้านต่างๆ จัดทำบัญชีผู้ประสบสาธารณภัย ประสานงานกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ผู้ประสบสาธารณภัย

(๕) ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการแถลงข่าวข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความเสียหายและความช่วยเหลือให้แก่มวลชนและประชาชนทั่วไปได้ทราบ

๓.๑.๑ ในภาวะปกติ

(๑) ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ ขององค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา

(๒) ใช้จ่ายเงินสะสม ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘

(๓) ใช้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จากงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และหลักเกณฑ์ว่าด้วย การตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจ หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๓

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัยเพื่อลดความสูญเสียและความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ เมื่อมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่นอกเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่น (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา) แจ้งผู้อำนวยการอำเภอหรือผู้อำนวยการจังหวัดแล้วแต่กรณี เพื่อส่งการโดยเร็วต่อไป

๓.๒ แหล่งที่มาของงบประมาณในการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติ

(๑) ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ ขององค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา

(๒) ใช้จ่ายเงินสะสม ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘

(๓) ใช้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จากงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และหลักเกณฑ์ว่าด้วย การตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจ หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๓

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขเพื่อลดความสูญเสียและความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ เมื่อมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่นอกเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่น (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา) แจ้งผู้อำนวยการอำเภอหรือผู้อำนวยการจังหวัดแล้วแต่กรณี เพื่อส่งการโดยเร็วต่อไป

๓.๓ กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา มีอำนาจหน้าที่

- (๑) ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณภัย
- (๒) จัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา
- (๓) ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดและผู้อำนวยการอำเภอ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- (๔) สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่ติดต่อกหรือพื้นที่ใกล้เคียงเมื่อได้รับการร้องขอ

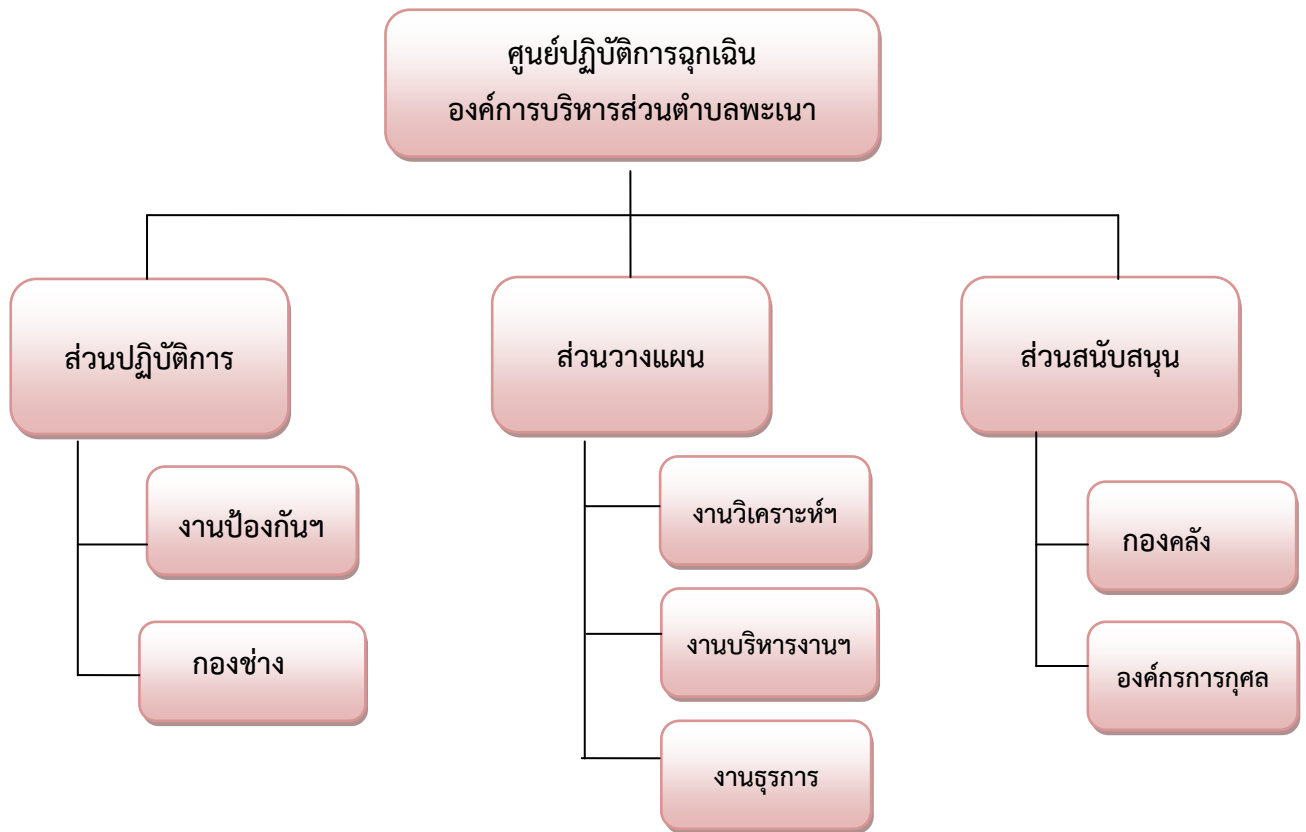
องค์ประกอบของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา

๑. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา	ผู้อำนวยการ
๒. รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา	รองผู้อำนวยการ
๓. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
๔. กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ทุกหมู่บ้าน	กรรมการ
๕. สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนาทุกคน	กรรมการ
๖. อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนทุกคน	กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๙. หัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการ/เลขานุการ
๑๐. นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๑. เจ้าพนักงานธุรการ	ผู้ช่วยเลขานุการ

๓.๔ เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดภัยพิบัติขึ้นในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา ซึ่งเป็นผู้อำนวยการท้องถิ่นมีหน้าที่ดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว โดยการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น เพื่อทำหน้าที่จัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้น จนกว่าสถานการณ์จะกลับสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ในการจัดการสาธารณภัยทุกขั้นตอน ในกรณีไม่สามารถควบคุมสถานการณ์สาธารณภัยตามขีดความสามารถโดยลำพัง ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา จะขอรับการสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในเขตพื้นที่ติดต่อกหรือใกล้เคียง และหรือ กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ

๓.๑.๒ (ในภาวะฉุกเฉิน)

โครงสร้างศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา ประกอบด้วย ๓ ส่วน ได้แก่

- (๑) ส่วนปฏิบัติการ
- (๒) ส่วนวางแผน
- (๓) ส่วนสนับสนุน

บทที่ ๔ การปฏิบัติก่อนเกิดภัย

๔.๑ การวิเคราะห์สถานการณ์ ประเมินผลกระทบ ความสูญเสียและศักยภาพ

ตำบลพะเนา มีลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปลักษณะเป็นพื้นที่ราบบริเวณกว้างออกไปทางทิศตะวันตก ของอำเภอเมืองนครราชสีมา ลักษณะอากาศโดยทั่วไป อยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดผ่านประจำปี มี ๓ ฤดู คือ ฤดูหนาว ฤดูฝน ฤดูร้อน ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำไร่ ทำนา ทำสวน และเลี้ยงสัตว์ จากลักษณะดังกล่าวทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา มีความเสี่ยงเกิดสาธารณภัยได้ง่าย โดยเฉพาะ อัคคีภัย ไฟป่า ภัยแล้ง วาตภัย อุทกภัยและภัยหนาว โดยพิจารณาจากข้อมูลสถิติการเกิดภัยและจากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อม

๔.๒ การป้องกันและลดผลกระทบ

- การจัดทำแผนชุมชน
- การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยชุมชน/หมู่บ้าน

๔.๓ การเตรียมความพร้อม

๔.๓.๑ ชุมชน

แนวทางปฏิบัติ

- เฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยประชาชนที่อาศัยและทำงานในพื้นที่เสี่ยงภัย ว่ามีความเสี่ยงต่อภัยประเภทใด ในหมู่บ้าน/หรือชุมชน ทบสวนฝึกซ้อมแผนระบบเตือนภัยและแผนอพยพ ประเมินเพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ต่อไป

๔.๓.๒ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์

แนวทางปฏิบัติ

- จัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ ยานพาหนะ ที่จำเป็นต่อการอพยพ จัดลำดับความสำคัญของการอพยพโดยจัดแบ่งประเภทของบุคคล ตามลำดับความสำคัญเร่งด่วน

๔.๓.๓ สัญญาณเตือนภัย

แนวทางปฏิบัติ

- เฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยและฝ่ายสื่อสารของคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชนออกประกาศเตือนภัย ให้สัญญาณเตือนภัยและประกาศ เช่น เสียงตามสาย วิทูรย์ หอกระจายข่าว โทรโข่ง นกหวีด หรือสัญญาณเสียง/สัญลักษณ์ต่างๆ ที่กำหนดให้เป็นสัญญาณเตือนภัยประจำหมู่บ้าน/ชุมชน

๔.๓.๔ ยานพาหนะ

แนวทางปฏิบัติ

- จัดเตรียมเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นให้พร้อม ใช้งานได้ทันที จัดทำบัญชีเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ของหน่วยงานภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนปรับปรุง ซ่อมแซม เครื่องจักรกล เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ด้านสาธารณภัยให้มีความพร้อมใช้งานจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นพื้นฐานสำหรับชุมชน จัดเตรียมเชื้อเพลิงสำรอง/พลังงานสำรอง กำหนดจุดระดมทรัพยากร เพื่อการบรรเทาสาธารณภัยและการอพยพ

๔.๔ การแจ้งข่าว ฝ้าระวังและเตือนภัยล่วงหน้า

แนวทางปฏิบัติ

- จัดเจ้าหน้าที่ฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ภัยตลอด ๒๔ ชั่วโมง และประสานกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้าน รวมทั้งอาสาสมัคร แจ้งเตือนภัย เพื่อเตรียมพร้อม ฝ้าระวัง และติดตามสถานการณ์ภัยอย่างต่อเนื่องและให้รายงานสถานการณ์การเกิดภัยมายัง องค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา โทรศัพท์หมายเลข ๐ ๔๔๒๒ ๐๑๕๖ โดยวิเคราะห์และประเมิน สถานการณ์การเกิดภัยเพื่อการตัดสินใจแก้ปัญหา โดยพิจารณาเรื่อง ความรุนแรง ระยะเวลาการเกิดภัย พื้นที่และประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบ ความอ่อนแอ เปราะบางและความสามารถของพื้นที่ในการรับภัย แนวโน้มการเกิดภัยซ้ำขึ้นอีก รวมถึงภัยที่เกิดตามมา (Secondary disaster) รวมถึงภัยที่มีความซับซ้อน (Complex Disasters) เพื่อกำหนดแนวทางการตอบโต้ภัยและการแจ้งเตือนภัย และข้อมูลการแจ้งเตือนภัย นั้นต้อง ชัดเจน ทันเวลา ถูกต้อง และเข้าใจง่าย เป็นข้อมูลที่บอกถึงอันตรายที่กำลังเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สินอันได้แก่ ลักษณะ ขนาด จุดที่เกิดภัย รัศมีความเสียหายตามพื้นที่การปกครอง ช่วงเวลา ระยะเวลา ภัยจะรุนแรงยิ่งขึ้นหรือไม่ และประชาชนต้องปฏิบัติอย่างไร หรือต้องมีการอพยพหรือไม่ ในกรณีเกิดไฟฟ้าดับ การสื่อสาร เครื่องมือ สัญญาณเตือนภัย ไม่สามารถใช้ได้ ให้ใช้สัญลักษณ์การเตือนภัยเช่น ธง นกหวีด หรือการเตือนภัยอื่น ที่ได้มีการซักซ้อมความเข้าใจกับประชาชนไว้แล้ว

๔.๕ การอพยพ และจัดการพื้นที่ปลอดภัยเพื่อรองรับการอพยพ

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
๑. จัดทำแผนอพยพในพื้นที่เสี่ยงจากสาธารณภัย	ประชุมผู้เกี่ยวข้อง	- สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) - กองช่าง - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน - ผู้นำคณะกรรมการป้องกันฯหมู่บ้าน ชุมชน - ผู้นำทางศาสนา/ผู้บริหารศึกษา
๒. เตรียมการเกี่ยวกับการอพยพ	ประชุมและสำรวจสถานที่ - สถานที่ปลอดภัยสำหรับการอพยพ ประชาชนและสัตว์เลี้ยง - เส้นทางหลัก และสำรองสำหรับอพยพ - ป้ายแสดงสัญญาณเตือนภัยป้ายบอก เส้นทางอพยพทั้งเส้นทางหลักและ เส้นทางรอง - จัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ ยานพาหนะที่จำเป็นต่อการอพยพ - จัดลำดับความสำคัญของการอพยพ โดยจัดแบ่งประเภทของบุคคลตามลำดับ ความสำคัญเร่งด่วน - กำหนดจุดนัดหมายประจำชุมชนและ พื้นที่รองรับการอพยพ - จัดทำคู่มือการอพยพจากสาธารณภัยที่ สั้น ง่ายต่อการทำความเข้าใจให้ ประชาชนได้ศึกษา	- สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) - งานนโยบายและแผน - กองช่าง - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน - ผู้นำคณะกรรมการป้องกันฯหมู่บ้าน ชุมชน ฝ่ายอพยพ - ผู้นำทางศาสนา/ผู้บริหารศึกษา

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
๓. จัดเตรียมสรรพกำลังหน่วยปฏิบัติการ ฉุกเฉินหรือหน่วยอพยพ	ทบทวนและฝึกซ้อมแผนอย่างสม่ำเสมอ	- สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน - ผู้นำคณะกรรมการป้องกันฯหมู่บ้าน ชุมชน
๔. จัดประชุมหรืออบรมให้ความรู้ในการ ช่วยเหลือตัวเองเมื่ออยู่ในภาวะฉุกเฉิน	ประชุมหรือฝึกอบรม	- สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน - ผู้นำคณะกรรมการป้องกันฯหมู่บ้าน ชุมชน ฝ่ายอพยพ - ผู้นำทางศาสนา/ผู้บริหารศึกษา
๕. ทบทวนและฝึกซ้อมแผนระบบเตือน ภัยแผนอพยพ ประเมินเพื่อให้สามารถ ประยุกต์ใช้ได้ต่อไป	ฝึกซ้อมแผนทั้งแบบปฏิบัติการบนโต๊ะ และแบบปฏิบัติการจริง	- สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน - ผู้นำคณะกรรมการป้องกันฯหมู่บ้าน ชุมชน ฝ่ายอพยพ - ผู้นำทางศาสนา/ผู้บริหารศึกษา
๖. ตรวจสอบการทำงานระบบสื่อสาร	- ติดต่อกับผู้มีวิทยุสื่อสาร/ผู้มี โทรศัพท์มือถือเพื่อเข้าร่วมในการแจ้ง เตือนภัย	- สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) - หัวหน้างานป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัย - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน - หัวหน้าชุดเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัย และหัวหน้าชุดสื่อสารของคณะกรรมการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ ชุมชน
๗. แจ้งประชาชนที่อาศัยและทำงานใน พื้นที่เสี่ยงภัย ว่ามีความเสี่ยงต่อภัย ประเภทใด ในหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น อุทกภัย ดินโคลนถล่ม ไฟป่า เป็นต้น	การประชุมหมู่บ้าน/ชุมชน	- สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) - หัวหน้างานป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัย - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน - หัวหน้าชุดเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัย และหัวหน้าชุดสื่อสารของคณะกรรมการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ ชุมชน

๔.๕.๒ การจัดระเบียบสถานที่อพยพและการรักษาความปลอดภัย

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
๑.การจัดเตรียมสถานที่ปลอดภัย	- จัดเตรียมพื้นที่ให้เหมาะสมกับจำนวนผู้อพยพและสัตว์เลี้ยง - จัดเตรียมและดูแลความสะอาดของห้องน้ำ อาหาร น้ำดื่มและสิ่งแวดล้อมให้ถูกลักษณะ - จัดระเบียบพื้นที่อพยพโดยแบ่งพื้นที่ให้เป็นสัดส่วน เป็นกลุ่มครอบครัวหรือกลุ่มชุมชน - จัดเตรียมสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน - จัดหาสถานที่ปลอดภัยแห่งอื่นไว้รองรับในกรณีพื้นที่ไม่เพียงพอ	- สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) - กองช่าง - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน - ผู้นำคณะกรรมการป้องกันฯหมู่บ้าน/ชุมชน - ผู้นำทางศาสนา/ผู้บริหารศึกษา - อปพร. อสม. อาสาสมัครต่างๆ
๒. การรักษาความปลอดภัย	จัดระเบียบเวรยามทั้งในสถานที่อพยพและบ้านเรือนของผู้เสียหาย	- สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) - ตำรวจ - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน - ผู้นำคณะกรรมการป้องกันฯหมู่บ้าน/ชุมชน - ผู้นำทางศาสนา/ผู้บริหารศึกษา - อปพร. อาสาสมัครต่างๆ

๔.๕.๓ การดำเนินการอพยพขณะเกิดภัย

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
๑.เรียกประชุมกองอำนาจการป้องกันฯหมู่บ้าน/ชุมชนเมื่อได้รับข้อมูลแจ้งเตือนจากอำเภอ/หมู่บ้าน/ข้อมูลเครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	- เรียกประชุมกองอำนาจการป้องกันฯองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา	- ผู้อำนวยการท้องถิ่น(ผู้รับผิดชอบหลัก) - ฝ่ายอำนาจการ
๒. เตรียมความพร้อม/เตรียมความพร้อมระบบเตือนภัยทั้งหมด	เตรียมและตรวจสอบอุปกรณ์	- ฝ่ายสื่อสาร
๓. ติดตามสถานการณ์จากทางราชการ สื่อมวลชน และอาสาสมัครเตือนภัย	- สั่งการในระหว่างการประชุม กองอำนาจการป้องกันฯองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา	- ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ
๔. ตรวจสอบข้อมูลที่จำเป็นในพื้นที่ที่ประสบภัย	- บัญชีรายชื่อผู้อพยพ - บัญชีจำนวน และชนิดของสัตว์เลี้ยงที่จะอพยพ - ยานพาหนะ - อาหารที่สำรองไว้สำหรับคนและสัตว์เลี้ยง	- ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ (ผู้รับผิดชอบหลัก) - ฝ่ายฟื้นฟูบูรณะ
๕. ตรวจสอบระหว่างเครือข่ายการเตือนภัย	ตรวจสอบสัญญาณวิทยุสื่อสาร	- ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
๖. จัดเตรียมสถานที่ปลอดภัยรองรับผู้อพยพและสัตว์เลี้ยง	ประสานกับผู้ดูแลสถานที่	- ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ - ผู้นำทางศาสนา/ผู้บริหารศึกษา
เมื่อสถานการณ์เลวร้ายและจำเป็นต้องอพยพ		
๑. ออกประกาศเตือนภัยเพื่ออพยพ	ฝ่ายเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยและฝ่ายสื่อสารของคณะกรรมการป้องกันฯ หมู่บ้าน/ชุมชนออกประกาศเตือนภัยเพื่ออพยพให้สัญญาณเตือนภัยและประกาศอพยพ	- ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ
๒. ส่งฝ่ายอพยพไปยังจุดนัดหมาย/จุดรวมพล เพื่อรับผู้อพยพหรือตามบ้านที่มีผู้ป่วย คนชรา เด็ก และสัตว์เลี้ยง	- สัญการในระหว่างการประชุม กองอำนาจการป้องกันของค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา	- ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ
๓. การดูแลความปลอดภัยบ้านเรือนผู้อพยพ	จัดเวรออกตรวจตราความเรียบร้อยในพื้นที่ประสบภัย	- ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ

๔.๕.๔ การดำเนินการอพยพเมื่อภัยสิ้นสุด

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
๑. ตรวจสอบพื้นที่ประสบภัย	สำรวจความเสียหายของพื้นที่ประสบภัย รวมทั้งบ้านเรือนของผู้เสียหาย	- ฝ่ายฟื้นฟูบูรณะ
๒. ตรวจสอบสภาพถนนที่ใช้เป็นเส้นทางอพยพ	ตรวจสอบสภาพถนนและยานพาหนะ	- ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ
๓. แจ้งแนวทางการอพยพกลับให้ประชาชนได้รับทราบ	ประชุมผู้เกี่ยวข้อง	- ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ
๔. ตรวจสอบความพร้อมของประชาชนในการอพยพกลับ	จัดการประชุมที่สถานที่ที่ผู้อพยพพักอาศัย	- ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ
๕. ดำเนินการอพยพประชาชนกลับบ้านเรือน	ชี้แจงในที่ประชุมและดำเนินการอพยพประชาชนกลับ	- ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ

๔.๖ การประสานงานกับภาคประชาสังคมและองค์กรสาธารณกุศล

หลักการปฏิบัติ

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
๑. จัดทำบัญชีรายชื่อองค์กรสาธารณกุศล	ตรวจสอบรายชื่อองค์กรสาธารณกุศลในเขตจังหวัดนครราชสีมา	- สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน - ผู้นำคณะกรรมการป้องกันฯ หมู่บ้าน/ชุมชน
๒. การเตรียมความพร้อมขององค์กรสาธารณกุศลในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา และพื้นที่ใกล้เคียง	องค์การสาธารณกุศลในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา และพื้นที่ใกล้เคียงจัดเจ้าหน้าที่ประสานงานกับกองอำนาจการป้องกันของค์การบริหารส่วนตำบลพะเนาตลอด ๒๔ ชม. พร้อมอุปกรณ์และกำลังคนที่สามารถปฏิบัติการก็ได้	- ผู้อำนวยการท้องถิ่น(ผู้รับผิดชอบหลัก) - สำนักงานปลัด - องค์การสาธารณกุศลในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา และพื้นที่ใกล้เคียง

๔.๖.๑ ขณะเกิดสาธารณภัย

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
๑.กรณีที่ได้รับการประสานจากกอง อำนวยการป้องกันองค์การบริหารส่วน ตำบลพะเนา	องค์การสาธารณกุศลจัดชุดเคลื่อนที่เร็ว ออกไปยังที่เกิดเหตุและให้รายงานตัวกับ ผู้อำนวยการท้องถิ่น องค์การบริหารส่วน ตำบลพะเนา เพื่อรับมอบภารกิจในการ ปฏิบัติการ	- ผู้อำนวยการท้องถิ่น(ผู้รับผิดชอบหลัก) - สำนักงานปลัด - องค์การสาธารณกุศลในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา และ พื้นที่ใกล้เคียง
๒. กรณีเจ้าหน้าที่ขององค์การสาธารณ กุศลไปถึงพื้นที่ประสบภัยก่อน	- ให้เจ้าหน้าที่ขององค์การฯกั้นเขตพื้นที่ อันตรายและกันไม่ให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้า ไปยังพื้นที่อันตราย - แจ้ง ผอ.ท้องถิ่น องค์การบริหารส่วน ตำบลพะเนา หรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ โดยทันที - แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุน การจัดการภัยพิบัติ	- สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน - ผู้นำคณะกรรมการป้องกันหมู่บ้าน/ ชุมชน - องค์การสาธารณกุศลในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา และ พื้นที่ใกล้เคียง

บทที่ ๕

การปฏิบัติขณะเกิดภัย

๕.๑ การเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์

(๑) การเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
๑.การเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์	- จัดเวรยามเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์	- สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) - ผู้นำคณะกรรมการป้องกันฯหมู่บ้าน/ชุมชน - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน - หน่วยงานจัดการต้นน้ำ - อปพร./อาสาสมัครต่างๆ

(๒) การประเมินและรายงานสถานการณ์

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
๑.การประเมินและรายงานสถานการณ์	- จัดเตรียมเจ้าหน้าที่เพื่อรายงานสถานการณ์ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ และกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดทราบ จนกระทั่งสถานการณ์ภัยสิ้นสุด	- ผู้อำนวยการท้องถิ่น/ผู้บัญชาการเหตุการณ์(ผู้รับผิดชอบหลัก) - สำนักงานปลัด

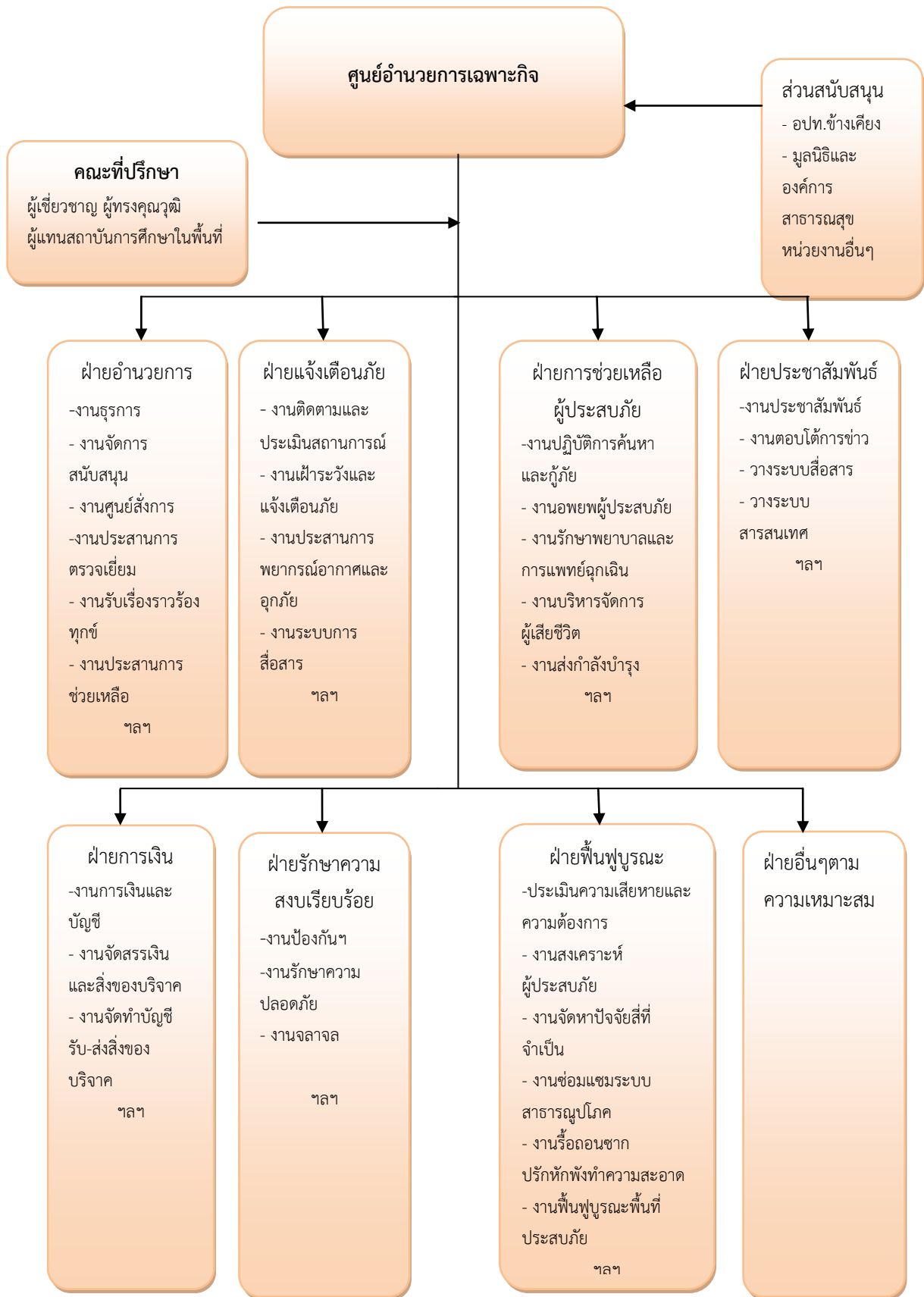
(๓) การแจ้งเตือนภัย

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
๑.การแจ้งเตือนภัย	- แจ้งผู้ประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ - แจ้งผ่านทางสื่อต่างๆ - ออกประชาสัมพันธ์	- สำนักงานปลัด

๕.๒ การปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน

(๑) การจัดตั้งศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจ เมื่อเกิดภัยพิบัติหรือคาดว่าจะเกิดภัยพิบัติในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา จัดตั้งศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจรับผิดชอบในการระดมทรัพยากรจาก ทุกภาคส่วน เพื่อการควบคุมและตอบโต้สถานการณ์จนกว่าภัยจะยุติลง และส่งมอบภารกิจให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่นดำเนินการต่อเมื่อภัยยุติลงแล้ว โดยใช้ที่ทำการขององค์การบริหารส่วนตำบลพะเนาเป็นที่ตั้งศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจ(หรือพิจารณาใช้พื้นที่อยู่ใกล้กับบริเวณจุดเกิดเหตุมากที่สุด โดยพื้นที่นั้นต้องเป็นพื้นที่ที่มีความปลอดภัย และสะดวกต่อการระดมทรัพยากร)

(๒) การจัดการพื้นที่ปฏิบัติงาน ผู้อำนวยการท้องถิ่นต้องกำหนดให้มีพื้นที่ปฏิบัติการและสถานที่อำนวยความสะดวกในบริเวณใกล้พื้นที่เกิดเหตุ แต่อยู่นอกเขตพื้นที่อันตรายเพื่อใช้เป็นสถานที่ควบคุมดูแลสั่งการระดมทรัพยากร ทั้งกำลังคน หรือวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนการปฏิบัติงาน เช่น เสบียงอาหาร น้ำ รวมทั้งใช้ในการรักษาพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้บาดเจ็บ และส่งต่อผู้บาดเจ็บไปยังสถานพยาบาล โรงพยาบาลต่อไป

โครงสร้างศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ

(๑) การแบ่งมอบภารกิจ ในขณะเกิดภัย แต่ละฝ่ายมีหน้าที่ดังนี้

๑) ฝ่ายอำนวยการ มีหน้าที่

- งานธุรการ
- งานจัดการสนับสนุน
- งานศูนย์สั่งการ
- งานประสานการตรวจเยี่ยม
- งานรับเรื่องราวร้องทุกข์
- งานประสานการช่วยเหลือ

๒) ฝ่ายแจ้งเตือนภัย มีหน้าที่

- งานติดตามและประเมินสถานการณ์
- งานเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัย
- งานประสานการพยากรณ์อากาศและอุกภัย
- งานระบบการสื่อสาร

๓) ฝ่ายการช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีหน้าที่

- งานปฏิบัติการค้นหาและกู้ภัย
- งานอพยพผู้ประสบภัย
- งานรักษาพยาบาลและการแพทย์ฉุกเฉิน
- งานบริหารจัดการผู้เสียชีวิต
- งานส่งกำลังบำรุง

๔) ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อย มีหน้าที่ดังนี้

- งานป้องกันฯ
- งานรักษาความปลอดภัย
- งานจราจร

(๒) การลดผลกระทบของภัย

เมื่อมีสาธารณภัยเกิดขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลพะเนาจะออกสำรวจความเสียหายเบื้องต้น รายงานต่อผู้อำนวยการศูนย์ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง และประเมินความเสียหายพร้อมพิจารณาให้ความช่วยเหลือ โดยใช้เครื่องมืออุปกรณ์จำเป็นเฉพาะภัยแต่ละประเภทที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดเตรียมไว้ เช่น รถบรรทุกน้ำสำหรับอัคคีภัย/ภัยแล้ง เลื่อยโซ่ยนต์ สำหรับเกิดวาตภัย เป็นต้น

(๓)การอพยพและค้นหาในพื้นที่ประสบภัย

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	- ส่งใช้หน่วยกู้ชีพกู้ภัย เครื่องมือเครื่องจักรกลวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการกู้ชีพกู้ภัยเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย อพยพ ค้นหาปฐมพยาบาลผู้ประสบภัย รวมทั้งขนย้ายสัตว์เลี้ยง ปศุสัตว์ไปยังที่ปลอดภัย ซึ่งเป็นพื้นที่รองรับการอพยพหรือเป็นศูนย์พักพิงชั่วคราวโดยมีการลงทะเบียนผู้อพยพ สัตว์เลี้ยง และปศุสัตว์ด้วย - กรณีมีผู้บาดเจ็บให้นำผู้บาดเจ็บมาที่จุดรวบรวมผู้บาดเจ็บ เพื่อปฐมพยาบาล และนำผู้บาดเจ็บส่งต่อไปยังสถานพยาบาล โรงพยาบาลต่อไป - สนับสนุนเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่การดำรงชีพ เช่น อาหารปรุงสำเร็จ น้ำดื่ม ให้แก่ประชาชนที่ประสบภัยให้เพียงพอและทั่วถึง - กรณีพื้นที่ใดเป็นพื้นที่วิกฤติ จำเป็นต้องช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเร่งด่วน แต่ไม่สามารถเข้าออกพื้นที่ได้ ให้ประสานขอรับการสนับสนุนยานพาหนะจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป	- ผู้อำนวยการท้องถิ่น/หัวหน้าฝ่ายป้องกันและ - ปฏิบัติการ (ผู้รับผิดชอบหลัก) - ฝ่ายการเงิน - คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน - อปพร. - อาสาสมัครแพทย์ฉุกเฉิน/อาสาสมัครต่างๆ
	- กำหนดช่วงเวลาการปฏิบัติงาน ระดมทรัพยากร ทั้งกำลังคน หรือวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักร ที่มีความพร้อมมายังจุดรวบรวมทรัพยากรเพื่อรองรับการมอบหมายภารกิจ - ปิดกั้นมิให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในพื้นที่เกิดสาธารณภัยและพื้นที่ใกล้เคียง - ส่งใช้หน่วยกู้ชีพกู้ภัย เครื่องมือเครื่องจักรกลวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการกู้ชีพกู้ภัยเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย เพื่อควบคุมสถานการณ์ไม่ให้ลุกลามขยายตัวโดยดำรงการสื่อสารตลอดเวลา - ตรวจสอบเส้นทางคมนาคมที่รับผิดชอบที่เกิดการชำรุด เสียหายจากภัย พร้อมทั้งติดป้ายเตือนให้ประชาชนผู้ใช้เส้นทางได้ทราบและปิดกั้นช่องทางการจราจรและ จัดเจ้าหน้าที่ หรืออาสาสมัคร อำนาจความสะดวกการจราจรในจุดอันตราย - จัดให้มีการรวบรวมข้อมูล การแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อการตอบโต้สถานการณ์ บนพื้นฐานของข้อมูลที่รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ	- กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน - อาสาสมัครแพทย์ฉุกเฉิน - อปพร./อาสาสมัครต่างๆ

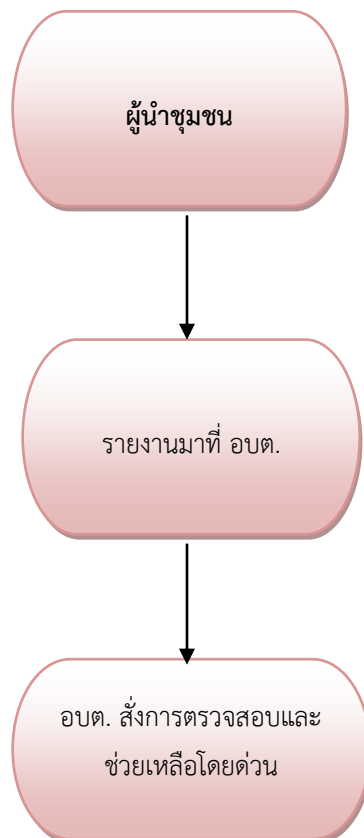
๕.๓ ประเมินความเสียหายและความต้องการช่วยเหลือเบื้องต้น

การประเมินความเสียหายและความต้องการการช่วยเหลือเบื้องต้น โดยคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง และพิจารณาการให้ความช่วยเหลือ

๕.๔ การรับบริจาคและการจัดการของบริจาค

จัดทำบัญชีที่รับบริจาคและบัญชีแจกจ่าย

๕.๕ การร้องขอความช่วยเหลือและการส่งมอบอำนาจการบังคับบัญชา

บทที่ ๖

การปฏิบัติหลังเกิดภัย

๖.๑ การประเมินความเสียหาย ความต้องการของผู้ประสบภัยและเยียวยา

สำรวจความเสียหายทุกด้านอย่างละเอียด ทั้งระบบสาธารณูปโภคและสิ่งสาธารณะประโยชน์ต่างๆ ดำเนินการเยียวยาผู้ประสบภัย จัดให้มีการรักษาพยาบาลแก่ผู้ประสบภัยในเบื้องต้น ถ้าหากผู้ประสบภัยมีอาการหนัก ให้ส่งต่อโรงพยาบาลต่อไป จัดให้ที่พักอาศัยชั่วคราว ให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐและองค์กรภาคเอกชนในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยให้เป็นไปอย่างมีระบบ รวดเร็ว ทั้งถึง จัดให้เรือลอนชาวกักกันพักพิง และซ่อมแซมสิ่งสาธารณูปโภค โครงสร้างพื้นฐาน และอาคารบ้านเรือนของผู้ประสบภัย จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัย และทรัพย์สินที่เสียหาย พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัย และพร้อมทั้งประสานหน่วยงานของรัฐในการออกเอกสารราชการฉบับใหม่ให้แก่ผู้ประสบภัยทดแทนฉบับเดิมที่สูญหาย

-ประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของประชาชนให้กลับคืนสู่สภาพปกติโดยเร็ว

๖.๒ การฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งสาธารณะประโยชน์ ต่างๆ

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
๑. การจัดทำแผนฟื้นฟู	- ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งสาธารณะประโยชน์ต่างๆ	- สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) - กองช่าง - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน - คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน - ทางหลวงชนบท - การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอเมือง - อื่นๆ (ตามความเหมาะสม)
๒. การสำรวจความเสียหายจากสาธารณภัย	- สำรวจความเสียหายทุกด้านอย่างละเอียด ทั้งระบบสาธารณูปโภคและสิ่งสาธารณะประโยชน์ต่างๆ	- สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) - กองช่าง - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน - คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน - อื่นๆ (ตามความเหมาะสม)
๓. ฟื้นฟูบูรณะโครงสร้างพื้นฐานสิ่งสาธารณะประโยชน์ที่เสียหายและสิ่งแวดล้อม	-ดำเนินการซ่อมแซมโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับ ความเสียหายโดยใช้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลพะเนาตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ อบจ. ทต. อบต. พ.ศ. ๒๕๔๓ และระเบียบอื่นๆที่เกี่ยวข้อง - ทำความสะอาดพื้นที่สาธารณะ ชุมชน สถานที่สำคัญ	- สำนักงานปลัดและกองช่าง (ผู้รับผิดชอบหลัก) - กองคลัง - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน - คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน - อื่นๆ (ตามความเหมาะสม) - ผู้เชี่ยวชาญ/เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภายนอก

กรณีอยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลพะเนาดำเนินการดังนี้

- (๑) สำรวจประเมินความเสียหาย
- (๒) แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง/รายงานผล/เสนอพิจารณาการฟื้นฟู
- (๓) ดำเนินการจัดซื้อจัดจ่ายตามระเบียบพัสดุ

กรณีอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่น

- (๑) สำรวจ/ประเมินความเสียหาย
- (๒) รายงานหน่วยงานเจ้าของพื้นที่
- (๓) สนับสนุนกำลังพล/ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น

๖.๓ การฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจ อาชีพและสิ่งแวดล้อม

- (๑) สำรวจ/ประเมินความเสียหาย
- (๒) แต่งตั้งกรรมการพิจารณาการช่วยเหลือด้านสาธารณูปโภค/อุปโภค/การดำรงชีพ
- (๓) ช่วยเหลือปัจจัยการดำรงชีพ ปัจจัยการผลิตอื่นๆ

๖.๔ การประเมินผลและทบทวนการปฏิบัติ

- (๑) รายงานผลการดำเนินการให้หน่วยเหนือทราบ เช่น อำเภอ จังหวัด
- (๒) ประชาสัมพันธ์การช่วยเหลือ

บทที่ ๗

การสื่อสาร

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนาเป็นศูนย์กลางการสื่อสารในเขตพื้นที่รับผิดชอบตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อการติดต่อประสานงาน สั่งการ รายงานสถานการณ์และการปฏิบัติระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ผู้แจ้งเหตุ ประชาชน ผู้ประสบภัย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภายในพื้นที่ หน่วยงานภายนอกพื้นที่ และศูนย์บัญชาเหตุการณ์ รวมทั้งกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและจังหวัด ทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน

หลักการปฏิบัติ

๗.๑ จัดตั้งระบบสื่อสาร ที่จำเป็นให้ใช้งานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง อย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ โดยการสถาปนาและใช้การสื่อสารระบบเดียวกัน มีเครื่องมือ อุปกรณ์ ขั้นตอนที่สามารถใช้ในการปฏิบัติการร่วมกันได้อย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย

(๗.๑.๑) ระบบสื่อสารหลัก คือ ระบบสื่อสารที่มีใช้งานโดยทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานต่างๆ เป็นช่องทางติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานกับหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงานกับประชาชน ซึ่งทุกหน่วยงานต้องจัดเตรียมไว้ให้พร้อมใช้ติดต่อสื่อสารได้ตลอดเวลาและเข้าถึงข้อมูลที่เป็น ในการบริหารจัดการสาธารณภัยอย่างทั่วถึง ซึ่งระบบการสื่อสารหลักมักถูกทำลาย ไม่สามารถใช้การได้เมื่อเกิดภัยพิบัติ ได้แก่ ระบบโทรศัพท์พื้นฐาน, โทรศัพท์เคลื่อนที่, โทรสาร

(๗.๑.๒) ระบบสื่อสารรอง คือ ระบบสื่อสารที่มีใช้โดยทั่วไป เป็นระบบการสื่อสารที่ใช้งานควบคู่กับระบบสื่อสารหลัก เป็นช่องทางเสริมในการติดต่อสื่อสาร โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องจัดให้มีระบบการสื่อสารรองให้สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างทั่วถึง เช่น วิทยุสื่อสาร การสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

(๗.๑.๓) ระบบสื่อสารสำรอง คือ ระบบสื่อสารที่จัดเตรียมสำรองไว้ใช้ทดแทนในกรณีระบบสื่อสารหลัก ไม่สามารถใช้การได้ (ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้องขอต่อจังหวัดให้สถาปนาข่ายวิทยุสำรอง) เช่น วิทยุสื่อสารราชการ (Trunked radio) วิทยุสมัครเล่น และวิทยุสื่อสารสาธารณะ เป็นต้น

๗.๒ จัดเตรียมและจัดหาอุปกรณ์ และเครื่องมือสื่อสารและระบบพลังงานสำรองเพื่อการสื่อสารให้เพียงพอและใช้งานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๗.๓ จัดอบรมการใช้อุปกรณ์สื่อสารให้กับบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบ

แผนภูมิที่ ๗.๑ การสื่อสารกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลพะเนา

